

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Poniedziałek dnia 25 Lipca r. s. 1832 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 14 lipca.

D. 12 b. m. o 2ey po południu, w obecności Obojga NN. PAŃSTWA, całej Najjaśniejszej rodziny, J. K. W. Xiecia *Wilhelma* Pruskiego i wielkiego mnóstwa widzów, kolumna, przeznaczona na pomnik dla ś. p. CESARZA ALEXANDRA, szczęśliwie, w pośrodku głośniejszych okrzyków, wydzwignięta została z okrętu, na brzeg.

— Przez Ukaz J. C. M. do Kantoru Dworu z d. 7 b. m. Marszałek powiatu Chotmyżskiego, dymisjonowany Sztabs-Rotmistrz Jan *Horwat*, mianowany Kamerniksem Dworu.

— Komitet, ustanowiony w celu wspierania mieszkańców Petersburga, którzy ponieśli szkody od pożaru, zdarzonego w dniu 8 czerwca b. r., podaje do powszechnej wiadomości, iż z woli N. CESARZA, będzie oddał przyjmował ofiary, na wspomniony przedmiot przesyłane od osób prywatnych. (T.P.)

Sankt-Petersburg dnia 16 lipca.

Przez najwyższe dyplomata najłaskawiej mianowani Kawalerami: D. 24 czerwca: Orderu Sgo *Włodzimierza* 1szej klasy Wielkiego Krzyża, Członek Rady Państwa i Prezydent Komitetu budowania Iskiewskiego Soboru, Wielki Kammerher Dworu J. C. M. Hrabia *Litte* — Orderu Sgo *Alexandra Newskiego*, Rådca Tajny, Opiekun Honorowy Rady Opiekuńskiej Sankt-Petersburskiej *Diuhamel* i Koniuszy Dworu J. C. M. Opiekun honorowy Rady Opiekuńczej Sankt-Petersburskiej *Wasilczkow*. — D. 25 czerwca: Orderu Sgo *Stanisława* 2giej klasy, Rådca Stanu Baron *Brunow* i d. 29 półkownik Kargopolskiego półku Dragonów *Gtazenap* 4ty.

— W najwyższym ukazie J. C. M. do Rządzącego Senatu d. 25 czerwca wyrażono: „Kozacy Małorossyjsy, w Połtawskiej i Czernihowskiej Guberniach zamieszkali, przez szczególny wzgląd na stan ich zniszczony, pochodzący z niedostatku gruntów i przemysłu, w różnych czasach mieli dawaną ulgę w opłacie Skarbowych powinności. Jednakże przy działaniu tychże przyczyn czasowa ulga, Kozakom Małorossyjskim darowana, nie mogła rzeczywiście polepszyć ich stanu. Przeciwnie corok się on pogorszał i potrzeby zgromadzenia Kozackiego w pomienionych dwóch guberniach, ustawicznie się wzrastały w tejże mierze, w jakiej się samo zgromadzenie pomnażało. Zwracając uwagę naszą na takie położenie tego stanu, i pragnąc, z jednej strony ulżyć im w opłacie podatków, a z drugiej utwierdzić Kozaków w stanie wojskowym, którym oni, przy płomienistej gorliwości i poświęceniu się dla Tronu zawsze się odznaczali, osobiście zaś w ostatnim czasie, przy tak szybkim, w zdarzeniu buntowniczym poruszeniu w guberniach zachodnich, uformowaniu z nich 8mju Kawaleryjskich półków, Uznaliśmy za dobrą, dla przyszłego ich urzędowania we wszystkich pomienionych względach, postanowić, co następuje:

I. Co do obowiązków Kozaków względnie wojskowej służby.

1) Z Kozaków Małorossyjskich Gubernii Połtawskiej i Czernihowskiej, zamiast zwyczajnej rekruckiej powinności, ustanowić coroczny nabor po 5ciu ludzi z tysiąca. 2) Kozaków, z naborów tych do służby wyszłych mających, obracać wyłącznie na kompletowanie Kawaleryjskich półków Armii, podług rozrządzenia Departamentu Inspektorskiego Ministerium Wojskowego. 3) Termin służby dla rang niższych z Kozaków Małorossyjskich, z corocznych naborów do niej wchodzących, naznaczyć piętnastoletni. 4) Termin corocznego z Kozaków naboru ustanowić stałym,

zaczynając nabor od dnia 15go stycznia i kończąc go nieodmiennie do d. 15go lutego tegoż roku. 5) Dla przyjmowania i oddawania ludzi przed nadeściem terminu naborowego, ustanowić podług rozrządzenia miejscowej Zwierzchności cywilnej tyle urzędów, ile będzie potrzeba, na prawidłach rekruckiej ustawy. 6) Względnie podziału Zgromadzenia Kozackiego w guberniach Połtawskiej i Czernihowskiej na oddziały, urzędzenia kolejnych spisów i innych szczegółów, do działania tego odnoszących się, trzymać się prawideł w tejże ustawie przepisanych. 7) Oddawani przez zgromadzenia Kozackie ludzie, mają być opatrywani od nich na trzy miesiące prowiantem, płacą po trzy ruble na człowieka i pieniędzmi na odzienie, podług ceny, ustanowionej na ostatni rekrucki nabor, poprzedzający stawienie Kozaków do służby. 8) Na tych zasadach, pierwsze z Małorossyjskich Kozaków stawienie ludzi do służby, skutecznie w przyszłym 1833 roku, i tym końcem miejscowej Zwierzchności Cywilnej, podług rozrządzenia Małorossyjskiego Wojennego Gubernatora, przystąpić teraz do wszystkich przygotowawczych ku temu środków. 9) Po upływie 15toletniego terminu służby Kozaków Małorossyjskich, którzy weszli z corocznych naborów, uwolnić od niej, z powrotem ich do pierwszego stanu. 10) Zgromadzeniom Kozackim, do których powróceni zostaną, tym sposobem, ludzie, oddani przez nie do służby, postanowić za obowiązek mieć pieczę o dobrobytu tych Kozaków, którzy po upływie terminu służby albo dla zupełnej niezdolności do dalszego odbywania służby frontowej, będą uwolnieni w odstawkę: ale dla ubóstwa lub kalectwa, nie mają sposobów do swojego utrzymania się. 11) Dzieci płci męskiej, spłodzone przez Kozaków w czasie służby, jako równie i po uwolnieniu z niej, zostawić w ich familiach w pierwotnym stanie ojców. 12) Kozaków, którzy weszli do składu Małorossyjskich półków Kozackich, na skutek ukazu Naszego, danego Rządzącemu Senatowi w dniu 6 maja zeszłego roku uformowanych, wszystkich bez wyjątku, uważać za będących w służbie, na zasadach w artykułach 2gim, 3cim, 9tym, 10tym i 11tym niniejszego Ukazu objętych, i dla tego liczyć im naznaczony piętnastoletni termin służby od czasu oddania ich do półków wyżej pomienionych. O dalszym rozdzieleniu tych Kozaków do służby, w ślad za tym zrobione będzie osobne rozrządzenie; a tymczasem Sztabs-i Ober Oficerowie 8mju Małorossyjskich Kozackich półków, zostając w służbie do ostatecznego rozdzielenia półków, zachowują dane im prawo, wchodzić po ustaniu ich obowiązku do półków Armii z tą rangą, z jaką przeznaczeni oni do Małorossyjskiego Kozackiego woyska. (Dalszy ciąg nastąpi.)

— Najwyższy Ukaz, dany na imię P. Głównodowodzącego 1szą Armią Jenerała Marszałka Polnego *Graffa Sackena*, dnia 15go czerwca. (Na wyspie *Jełagio*.)

„Uznawszy sprawiedliwem i zgodnem z duchem wydanych w różnym czasie o buntownikach Polskich postanowień, ażeby na wszystkich rang ludzi byłego Woyska Polskiego, którzy są rodem z gubernii od Polski do Rosyi przywróconych, i którzy, zostając w służbie Królestwa Polskiego przed nastaniem buntu, petaili ją i w czasie buntu, rozciągnięta była łaska, darowana podobnym rodakom tychże gubernii, którzy byli w garnizonie Zamoyskim, na skutek tego Rozkazu je:

1) Wszystkich wyżej wymienionych rang ludzi, jak stojących przy wojskach powierzonych Wam Armii pod sądem, tak i nie oddanych jeszcze

pod Sąd, od sądu i wszelkiego prześladowania praw, uwolnić i pozwolić im powrócić do swych domów, albo jeśli takich nie ma, do rodzeństwa, uwolniwszy i majątki ich zpod sekwestru.

2) Osadzonych już po confirmacyach Waszych i odesłanych na zsyłkę, powrócić do pierwszego stanu z przywróceniem wszystkich praw obywatelskich i powróceniem sekwestrowanych im majątków, dozwoliwszy im także przemieszkwać w domach swoich lub u rodzeństwa.

3) Samo z siebie wypada, że łaską tą cieszyć się nie mogą ci, którzy wyjęci są od przebaczenia, darowanego przez MNIE w Manifestie 20 października (1go listopada) zeszłego 1831 roku. (G.S.)

Warszawa d. 27 lipca.

NAMIESTNIK JEGO CESARSKIEJ MOŚCI w Królestwie Polskiem, podaje do powszechnej wiadomości, że NAYJAŚNIEJSZY PAN w przychyleniu się do przedstawienia JEGO, NAYWYŻEY rozkazać raczył: ażeby żonom i dzieciom Sztabs- i Ober-Oficerów Polskich, znajdujących się w niewoli Rosyi, wypłacano aż do powrotu mężów ich do Królestwa Polskiego, toż samo trzyletnie wsparcie, jakie wyznaczono dla wdów i sierot Oficerów Polskich, podług Tabelli N. I, do zatwierdzonego przez NAYJAŚNIEJSZEGO PANA postanowienia dnia 15 (27) grudnia 1831 roku dotychczasowej.

W Warszawie dnia 7 (19) lipca 1832 r.
(podpisano) Jenerał-Feldmarszałek Xiążę Warszawski, Hrabia Paskiewicz-Erywański.

Ogłoszenie w Królestwie Polskiem.

Mundur wojskowy byłay armii Polskiej, która, w zaślepieniu swoim naruszywszy występnie świętość przysięgi, poważyła się obrócić oręż naprzeciw prawemu Monarsze swojemu; z NAYWYŻEJ JEGO CESARSKO-KRÓLEWSKIEJ MOŚCI rozkazu znosi się. W skutku czego, celem wykonania w całym Królestwie Polskiem, rozkazuje się, ażeby takowego munduru nikt odtąd nie nosił; tym zaś Oficerom, którzy, przed rokoszem otrzymawszy dymissyę z mundurem, pozostali wierni swoim obowiązkom, NAYJAŚNIEJSZY CESARZ Jmć i KRÓL nayłaskawiej pozostawia prawo prosić o dozwolenie noszenia munduru Rosyjskiego, pod nazwiskiem munduru *à la suite Armii* bez szlif. W tym celu Naczelnicy Wojenni po Województwach podane przez wzmiankowanych Oficerów dymissyjonowanych przed rokoszem z prawem noszenia munduru Polskiego proszą, o dozwolenie im noszenia munduru Rosyjskiego *à la suite Armii*, wraz z przynależnymi dowodami, jako nie mieli udziału w rokoszu, mając mnie przedstawiać do ostatecznego rozstrzygnięcia.

W Warszawie dnia 12 (24) lipca 1832 r.
Naczelnie Dowodzący Czynną Armią, Jenerał-Feldmarszałek, Namiestnik Królestwa Polskiego, Xiążę Warszawski, Hrabia Paskiewicz-Erywański.

— Znakomity Perski Duchowny przybył wczoray do tutejszey stolicy wraz z swoim orszakim.

— Dnia 29 —

Znany w tutejszey stolicy ze swego talentu litograf, *Vivier*, d. 26 b.m. zakończył życie. (G.W.)

GALICJA i LODOMERYA.

Lwów 19 lipca.

Hrabia Morawski Karol, Cesarzsko-Rosyjski Jenerał-Major i Podkomorzy, przybył dnia 11 lipca z Rosyi do Lwowa, a dnia następnego udał się do Wiednia.

Dziennik urzędowy Lwowski umieścił obwieszczenie ze strony magistratu miasta Zbaraża i wielu gmin, wzywające ich mieszkańców różnego wyznania, którzy bez wiedzy zwierzchności z miejsca się rodzinnego oddalili, a popisowi wojskowemu podpadają, aby w przeciągu 4ch tygodni po tém wezwaniu do swych gmin się stawili: gdyż w razie przeciwnym, jako zbiegi będą uważani, a zatem, gdy poymani zostaną, muszą służyć przez 17 lat w wojsku, z zaostrzeniem, że przez cały czas służby, nigdy na urlop puśczone nie będą. (G.W.)

PRUSSY.

Berlin d. 19 lipca.

Gazeta Wroclawska donosi pod d. 16 b. m., że Xiążę August Pruski, Szef całej Artylleryi, przybył tam wczoray w wieczor i wysiadł u Radcy handlowego *Wallenberg*, gdzie od władz cywilnych i wojskowych był przyjmowany, nazajutrz obejrzał znajdującą się tu artylleryą, i przyjął dany dla siebie obiad u dowodzącego w Szląsku Jenerała Hrabiego *Zieten*.

— Dnia 24 —

Xiążę *Italiński*, Hrabia *Konstanty Suwarów* wyjechał ztąd do Moskwy.

— Dnia 25 —

Z *Halli* donoszą pod dniem 22 lipca, że w tymże dniu odprawiono solenne nabożeństwo, z powodu ustalej tam zupełnie cholery.

— Dnia 26 —

Król Jmć raczył ozdobić *JX. Kozłowskiego*, Proboszcza przy Katolickim Kollegialnym Kościele w *Samter* (*Szamotuły*), orderem Czerwonego Orła 4tey klasy.

Cesarzsko-Austryacki Jenerał-Major Hrabia *Clam-Martinitz* wyjechał ztąd do *Drezna*. (G.W.)

AUSTRYA.

Wiedeń dnia 16 lipca.

Ponieważ podług raportów lekarskich z dnia 14 b. m., zdrowie dostoyney Arcy-Xiężney *Zofii*, jako też nowo-narodzonego Arcy-Xięcia *Ferdynanda*, zupełnie jest zaspokajające; zatem naley pocieszające wiadomości może się ukończyć ogłaszanie raportów lekarskich.

NN. Cesarstwo Ichmość wyjechali z *Innsbrucka* w dniu 10 lipca, przy błogosławieństwie mieszkańców. (G.W.)

DANIA.

Kopenhaga d. 14 lipca.

Na Greckim okręcie przewieziono niedawno przez *Sund* dwa stare Sfinksy Egipskie, które Vice-Król Egiptu przesyła w darze N. Cesarzowi Rosyjskiemu. Każdy z nich ma mieć długości stop od 15 do 16, a wysokości od 7 do 8, i ważyć 2300 cetnarów. Są do siebie zupełnie podobne i z rzadszych rodzajów, to jest, z finxów rodzaju męzkiego, z najpiękniejszego czerwonego granitu w dawnym stylu Egipskim, wyrobione; szkoda, że obadwa mają brody uszkodzone.

Królewska familia przeniosła się w dniu dzisiejszym do letniego zamku *Friedrichsberg*. Od początku miesiąca cieszymy się ciepłą pogodą, a nawet przy dosyć częstych burzach dają się czuć upały; w końcu bowiem przeszłego miesiąca dokuczały jeszcze zimno, tak dalece, że małe wody pokryte bywały cienkim lodem; zboże jednak nie ucierpiało, owszem spodziewamy się pięknych urodzajów. (G.W.)

FRANCYA.

Paryż dnia 12 lipca.

Dwie kompanie 48 liniowego pólku, przewiezione zostały temi dniami z Bordeaux na statku parowym do Pouillac. Okoliczność ta w obu miejscach stała się źródłem tysiącznych domysłów; lecz wkrótce dowiedziano się, jak twierdzą, iż woyska te postawione zostały w Pouillac dla zapobieżenia wysadzeniu na ląd 260-Polaków, wystanych tam na okręcie Pruskim z Gdańska, których rząd franeczki chce zmusić do udania się morzem do Tulonu, zkąd mają ich przewieźć do Algieru.

— Podług listów z Lishony z d. 24 z. m. odebrano tam odezwę Don Pedra do woyska, wydaną przed wsadzeniem go na okręty i kilka kopii konstytucyi, którą Don Pedro ogłosił w imieniu Donny Maryi; składa się ona z 45 artykułów i w treści zawiera co następuje: Ogłoszenie niepodległości Portugalii; oznaczenie jej granic w Europie, Afryce i Azji. Rząd jest monarchiczny, dziedziczny i reprezentacyjny, w Domie Braganza, w osobie Donny Maryi da Gloria. Religia Rzymsko-Katolicka jest panującą; lecz i wszystkie in-

ne będą eierpiane! Kray mieć będzie cztery najwyższe konstytucyjne władze: prawodawczą, administracyjną, wykonawczą i sądowniczą. Prawodawczą stanowić będą stany (cortes), składające się z jednej izby parów i jednej izby deputowanych. Pierwszych mianować będzie Król, dożywotnio; ostatni obierani będą na czas określony od narodu. Każde ciało prawodawcze trwać będzie lat cztery, każda zaś sessya po 3 miesiące. Władza administracyjna i wykonawcza będą w ręku Króla, którego osoba jest świętą i nieetykalną. Władza sądownicza będzie od nikogo niezależną. Konstytucya uznaje ustanowienie sądów przysięgłych (jury), najwyższego sądu kasacyjnego, nienaruszalność praw cywilnych i politycznych obywateli Portugalskich i wolność druku, w granicach i pod odpowiedzialnością prawem określonymi. Wszyscy obywatele równomi są w obliczu prawa. Konstytucya nie będzie nawet mogła być zawieszoną w czasie powstania lub wtargnięcia nieprzyjaciela wewnątrz kraju. (T.P.)

— Dnia 13 —

Tutejsze towarzystwo rokrzewienia Chrześcijańskiej moralności, pod przewodnictwem margrabiego *Larochefoucauld Liancourt*, wyznaczoną przez niego nagrodę za najlepsze wyłożenie nauki Symonistów, przyznało profesorowi *Poupot* w *Soréze*.

Wielu uczniów prawa i medycyny, którzy w skutek zaburzeń w dniach 5 i 6 czerwca zostali uwięzieni a przez to narażeni na utracenie prawa słuchania prelekcji, gdyby się nie stawili w oznaczonym terminie, udali się z prośbą do Prefekta policji, aby im na słowo honoru dozwolił wyjść na kilka godzin, dla zameldowania się w ogłoszonym terminie, co im też dozwolone zostało; poczem dobrowolnie stawili się w więzieniu.

Przedwczoraj zebrało się zgromadzenie u Pana *Laflitte*, z 12 do 15 członków opozycyjnych złożone, w celu rozpoznania pojutrze wyjść mającego 1go Numeru dziennika *Le bon sens*, redagowanego, jak mówią, przez *P. Odillon-Barot* i *Cauchois-Lemaire*. Większość zgromadzenia uznała ten Numer za niedosyć mocno napisany.

— Dnia 14 —

Wysłana przed kilku dniami z *Tulonu* do *Algieru* gabarra *Finistère*, wzięta z sobą 600,000 franków. Kapitan *Gallois*, który, jak wiadomo, wyprawę do *Ankony* prowadził, miał otrzymać dowództwo liniowego okrętu *Miasto Marseille*; lecz, że ten okręt reparacji potrzebuje, będzie w miejsce jego dowodził okrętem liniowym *Suffren*.

Donoszą z *Nantes*, że wiele domów wiejskich i zamków hywa od wojska otoczone i przetrząsane. Po przetrząśnięciu zamku *Biré*, właściciel jego Pan *Biré* i Pani *la Roussière* zostali ujęci i do *Nantes* zaprowadzeni. Również *P. Andigné* wzięty został dnia 10 z poczty osobowej i do tegoż miasta zaprowadzony.

— Dnia 15 —

Familia Królowa przybyła w południe do miasta. Król Jmé pracował z kilku ministrami, a o godzinie 4 wrócił z całym dworem do *St. Cloud*.

Wczorajszy dzień, na który zapowiedziane było zaburzenie, przeminał jak najspokojniej. Natomiast przeszłej nocy, mnóstwo proklamacyi Karlistowskich, częścią rozrzucono po ulicach, częścią poprzylepiano po rogach ulic. W tymże czasie wielu Jeneratów, Deputowanych i dziennikarzy odebrało od anonimów listy zagrażające.

Pułk 25ty piechoty przeprowadzony został do *Versalu*. Mówią, że jest przejęty duchem Bonapartystów, i dla tego innego otrzyma komendanta.

Z *Nantes* donoszą listy prywatne z d. 12 b. m., że rozbrojenie w zachodnich prowincjach, tylko powierzchownie jest uskutecznione; w wielu bowiem miejscach starą nieużyteczną broń oddają, a dobrą zatrzymują; gdy więc patryoci z

swęj strony, sumniennie broń oddali, taby następność zaszła, że na przypadek oddalenia się wojska, stanęliby bezbronni naprzeciw swoim nieprzyjaciołom.

Xiążę *Otranto* i deputowany *Schonen*, mieli onegdaj posłuchanie u Króla.

Pan *Herrera*, Poseł rzeczypospolitej *Guatimala*, zawarł traktat handlowy z rządem tutejszym.

Gazety tutejsze donoszą z *Lisbony* pod dniem 30 czerwca: „Od wczoraj widziemy przy naszym brzegu krążące dwa małe z wyspy *S. Michala* przybyłe brygi, które w różnych punktach mierzą głębokość morza, jak się zdaje dla wynalezienia dogodnego miejsca do wylądowania, są one, jak mówią, pod rozkazami dwóch Portugalskich officerów morskich. Rząd wysłał naprzeciwko nich dwie wojenne korwety.

Do *Tulonu* z *Bony* przybyły okręt liniowy *Suffren*, przywiózł wiadomość, że jenerał *Monk d'Uzer* wyszedłszy na rozpoznanie *Arbów*, wiele ich ubił, sam miał 12 zabitych i 11 ranionych.

Przybyły do *Tulonu* bryg Egipski *Krokodyl*, doniósł o wzięciu twierdzy *St. Jean d'Acre* w chwili, kiedy nadeszła też wiadomość przez *Wiedeń*.

Gazeta *Quotidienne* donosi, że familia *Karola X* podróżuje po Szkocyi; Xiążę *Bordeaux*, który do tej ekskursji należy, przybył nie dawno do *Invernes*.

W wielu gminach w departamencie *Var* zbierają podpisy na prośbę, do izby podać się mającą, w której zamierzają wnieść skargę przeciw ministrom.

Policja wysłedziła tajemną drukarnię, w której drukowano nie dawno jeszcze rozszerzane Karlistowskie proklamacye w dniu *S. Henryka*.

Z *Portugalii* donoszą, iż do *Elvas* i *Almeidy* przybyło dwóch Angielskich Pułkowników dla uważania wojsk Hiszpańskich. Osada *Pampeluny* wzmocniona została jednym liniowym pułkiem.

— Dnia 17 —

Monitor zaprzecza rozgłaszaney przez wiele gazet Niemieckich wiadomości, jakoby Gabinet *Tulleryjski* wprzód już uczynił formalne przystąpienie do zaradczych środków, uchwalonych przez *Sejm* w *Frankforcie*.

Xiążę *Orleanu*, jak mówią, ma odbyć objazdkę do departamentów wschodnich.

Utrzymują, że Marszałek Xiążę *Treviso* w pierwszych dniach sierpnia wróci tu z *Petersburga*.

— Dnia 18 —

Od Pana *Rayneval* telegraficzną drogą doszła wiadomość do naszego rządu, że *Don Pedro* przy *Porto* w nocy 8 b. m. wylądował. Nasz minister marynarki natychmiast o tym wypadku uwiadomił Królową *Donnę Marię* d. 11 b. m., mimo tego zupełna spokojność panowała w *Lisbonie*.

Król wydał postanowienie zreorganizowania gwardyi narodowej w *Lyonie*.

Pierwszego Nru pismka czasowego pod tytułem: *zdrowy rozsądek (le bon sens)*, wczoraj sprzedano 15,000 exemplarzy.

Obecnie w murach naszych znajduje się 54 batalionów piechoty i odpowiadająca temu liczba artylleryi i konnicy.

Względem najnowszego, to jest: 67 protokołu Konferencyi Londyńskiej, miał się protestować Jenerał *Goblet*. Termin ostateczny znowu miał być odłożony; lecz gdyby i ten pozostał bez skutku, Anglia i Francya według *Temps* usunęłyby się od wszelkich dalszych negocyacyi.

Onegdaj w wieczór Królewsko-Bawarski Poseł miał u Króla w *St. Cloud* prywatną audyencyą; poczem Król pracował z Prezesem Rady Ministrów. (Któż jest Prezesem?)

Podług listu z *Ankony*, Jenerał *Cubières* kazał zabrać pismo przeciw Dworowi Rzymskiemu; z powodu bulli ekskomunikacyjnej wymierzonej formy drukarskie zniszczyć.

Nantes d. 14 lipca.

Piszą, że Xiężna Berry znajduje się jeszcze w *Wandei*, z kąd ma się udać na południe, gdzie bardzo wielu znalazłaby zwolenników. (G.W.)

ANGLIA.

Londyn dnia 13 lipca.

Amerykanie wznowili temi czasy dawne pretensye do rządu Neapolitańskiego, o nieprawne zabranie kilku ich okrętów jeszcze za czasów Murata, i za wynagrodzenie domagają się ustąpienia miasta Syrakuzy. Odrzucili nawet, jak twierdzą, ofiarowaną im od rządu Neapolitańskiego wyspę *Lampédouse*. Oddawna już Amerykanie starają się o nabycie jakiego portu na morzu śródziemnym, i korzystając z teraźniejszego stanu Europy, dążą do oderwania Syrakuzy od Królestwa Neapolitańskiego. (T. P.)

— Dnia 14 —

Parafia miasta Londynu *Lambeth*, która w skutek reformy otrzymała prawo wyborów, wystąpiła deputacją do Lorda *Palmerston*, wzywając go na kandydata z ich Parafii do przyszłego parlamentu, co też od niego przyjętem zostało.

Na przykrywcę złotej puszki, w której Lordowi *Grey* prawo obywatelstwa miasta Londynu oddane było, znajduje się korona otoczona wieniec z liści dębowych, około którego, godła miasta są wyrzeźbione. Wieniec spoczywa na białej reformie i na *Magna Charta*. Przykrywka sama różami otoczona. Na przodzie wyrzeźbione są: herb miasta Londynu i herb Hrabiego *Grey*. Puszka Lordowi *Althorp* złożona, jest tymże samym sposobem urządzona.

— Wczoraj z rana pochowane zwłoki Xiężniczki *Ludwiki* w *Windsor*.

Nad wyładowaniem *Don Pedra* w Portugalii, kuryer czyni następujące uwagi:

„Z wiadomości otrzymanych z Portugalii, okazuje się, że *Don Pedro* i jego wojsko wyładowali dnia 9 b. m. w jednej miejscowości w bliskości *Porto*, i że zaraz wkroczył do miasta. List daty 10, który z *Porto* odebraliśmy, donosi, że wojsko *Don Miguela* pod *Villa-Nova* przeszło *Duero*, gdzie z zarosli mały ogień z ręcznej broni był utrzymywany, którego całym skutkiem był ranny jeden żołnierz *Don Pedra*, Francuz. Władze cofnęły się do *Lamego*, ale znakomitsza osoba oświadczyła się powiększonej części za *Don Pedrem*. Niektórzy przyjaciele *Don Pedra*, zdają się być zdziwieni, że tak daleko od stolicy wyładował, chociaż miano się umówić, iż, jeżeli sposob myślenia *Don Miguela*, okaże się przyjaźny, wyładowanie nastąpi w *Peniche*, trzecia część tej odległości miejsce, gdzie teraz wyładowano. Nie wiemy jednak z pewnością, czy wyładowanie w *Porto* było poprzednio umówione, lubo to mniej ważny może mieć wpływ na skuteczność wyprawy. *Porto* po *Lisbonie* największe i najważniejsze miasto w Portugalii. Jest to punkt oparcia, z którego *Don Pedro* przy dalszych operacjach pomoc ciągnąć może, i w razie niepowodzenia wypadku, zabezpieczenie się w nim znajdzie. Cały wypadek tej wojny zależy od wierności wojska *Don Miguela*, które się najmniej z 60,000 dobrze uzbrojonych i wyćwiczonych ludzi składa.

Falmouth-Paket twierdzi, że wyładowanie w *Porto*, jest mistrzowską operacją: było bowiem niepodobniem dostać się z flotą na *Tag*, gdy w twierdzy *St. Julias* działa szczególnie dobrze są osadzone i artyllerzyści dobrze wyćwiczeni, prócz tego jeszcze, powyżej i poniżej stolicy baterie licznie wystawione, a które teraz stały się nieużytecznymi, gdyż wyprawa na trakcie z *Porto*, swe operacje ku *Lisbonie* przedsięwzięta.

Okręt liniowy *Donegal* o 78 działach z *Vice-Admiralem Pulleney Malcolm*, *Trincule* i *Castor* o 36, które krążyły na morzu północnym, odebrały we *Czwartek* rozkaz udania się jak najszybciej do *Plymouth*.

Czytamy w *Morning-Herald*: — „Mamy po-

wod spodziewać się, że niezabawem Poseł *Donny Maryi* z Portugalii będzie od naszego Dworu uznany i przyjęty.

— Dnia 16 —

Gazety nasze ogłaszają traktat w dniu 13 maja między Królem Angielskim, a wolnym miastem *Frankfortem* zawarty na lat 10, podczas których *Frankfort*, nie może zawierać innych związków handlowych, w którychby Anglia udziału nie miała. Zresztą obie strony zapewniły sobie wzajemne korzyści.

Posiedzenie Izby Wyższej z dnia 16 lipca. *Margrabia Londonderry* zapowiedział na przyszłą Środę, że uczyni kilka pytań Ministrom względem protokołu przez trzy Mocarstwa podpisanego, przez który wyniesiony został Xiężę *Otto* Bawarski na tron Grecki, z zapewnieniem znacznej dla niego pożyczki.

Posiedzenie Izby Niższej z tegoż dnia. Lord *Althorp* wniósł, żeby się cała Izba zamieniła w wydział tajny, dla rozważenia pożyczki *Hollenderskiej*; po czym *Pan Baring* uczynił wniosek, aby podać adres do Króla z prośbą, żeby kazał przedstawić Izbie papiery, dotyczące się traktatu z dnia 18 maja 1815, między Anglią, Rosyją i Niderlandami zawartego. Izba, mówił dalej, dwa razy wprowadziła już głosowała w tym interesie, ale za każdą razą z małą większością; ostatnia przy tym większość była raczej skutkiem zagrożenia przez Ministrów uczynionego, że w przeciwnym razie ustąpią z Ministerium, niż przekonania Izby o słuszności powodów do przyznania przez Ministrów opłacania długu *Hollenderskiego*. *Pan Robinson* popierał wniosek *Pana Baring*. *P. Hume*, uznając Ministrów za godnych nagany, dla dobra jednak kraju, aby ci z Ministerium nie ustępowali w tak krytycznych okolicznościach, oświadczył się przeciwko wnioskowi. Lord *Palmerston* przywołał, że dawniej interesem Anglii było, widzieć Belgię z *Hollandyą* połączoną, lecz teraz za zmianą interesów politycznych w Europie, Anglia miała w tym interes, aby Belgia oddzielnie stanowiła Królestwo; w obudwóch przypadkach Rosyja postępowała ze szczerością; honor przeto narodu wymaga, aby zobowiązania względem tego Państwa były dopełnione. *Robert Peel* w długiej swojej mowie potępił postępowanie Ministrów, po czym przystąpiono do głosowania, w którym się okazało 191 głosów przeciw wnioskowi, czyli za Ministrami, a 155 za wnioskiem, większość zatem 36 głosów dla Ministrów. Wniosek Lorda *Althorp* odłożony został do Piątku, a Izba rozeszła się o pół do 4tej rano.

Gazeta *Courier* pisze: — Z radością donieść możemy ze źródła autentycznego, iż rząd Austriacki we wszystkich układach względem traktatu Belgijskiego okazał wielką szczerość, i że w skutku szczególnej troskliwości N. Cesarza Jmci Austriackiego, aby Królowi Belgijskiemu, postępującemu ciągle w sposobie, który mu zjednał serdeczne podziękowanie trzech z pięciu Mocarstw, a szacunek dwóch innych, zaszczytny układ zapewnić; utrzymuje się niepoftorna nadzieja, iż Król *Hollenderski* przystąpi do zasad układu, proponowanych dnia 11 czerwca, przez konferencję.

Czytamy w *Gazecie Times*: — „Głównym przedmiotem spornym, mającym się jeszcze ufać między Konferencją a Królem *Hollenderskim*, jest to, iż pierwsza chce, aby Król *Hollenderski* podpisał pierwey 24 artykuły, a za to obowiązując się wyrobić żądane modyfikacje przez późniejszy traktat z Belgią; Monarcha ten jednak wzbrania się tego uczynić, i chce podpisać natychmiast ostateczny traktat.”

Względem Rosyjsko-*Hollenderskiej* pożyczki, głosowało tylko 40 Irlandzkich członków 21 Ministrami, zaś 22 było przeciwko nim; a 38 było nieprzytomnych.

— Dnia 17 —

Walter Scott wrócił do swojego zamku i zdrowie jego znacznie się polepszyło. (G.W.)

DODATEK

Wilno dnia 25 Lipca r. s. 1832 roku.

1 Prowiantski Departament Wojennego Ministeryum ogłasza, iż na dostawę prowiantu i owsa dla zaopatrzenia w następującym 1833 roku woysk znajdujących się w Bessarabskim Obwodzie i Guberniach: Kijowskiej, Ekaterynostawskiej po prawey stronie Dniepru, i Chersońskiej niewchodzących do składu osiedlonych Chersońskiego Oddziału, naznaczone są w Skarbowych Izbach tych Guberniy targi 11go i przetarg 15go stycznia 1833 roku.

Ilość prowiantu i owsa i warunki, na mocy których powinna się odbywać ich dostawa, objawione będą przy targach.

Na wyżej wyrażone terminy wzywają się życzący z ewikcyami, postanowionemi ustawą Naywyżey utwierdzoną dnia 17 października 1830 roku.

Tym czasem uprzednio Prowiantski Departament obwieszcza, iż życzącym zostawia się do woli podjąć się dostawy w takiej ilości, w jakiej kto sam zechce i ubezpieczy akuratność oney prawnemi ewikcyami; że opłata pieniędzy, czynioną będzie akuratnie na terminach wedle umów bez najmniejszego zatrzymywania i zwłoki, i że w przyjmowaniu dostawianych produktów, przestrzegana będzie, naysurowsza sprawiedliwość i zgoła niebędą miały miejsca, nietylko ucisk, ale i najmniejsza próżna zwłoka.

Naczelnik oddziałowy Bielajew.

Naczelnik Stołu Nikonowicz. (932)

1 Sąd Kommissyi dla urzadzenia Interesów Radziwiłłowskich Naywyższą Wolą ustanowiony — Skutkiem rezolucyi swojej dnia 23 t. m. julii nastaley, Dom W. Tukałowey pod N. 721 na ulicy Wileńskiej położony, w extenuacyi Massy Radziwiłłowskiej będący, wypuścić od dnia 29 Septembra t. r. w trzyletnią dzierżawę z publiczney licytacji zadeterminował, i termina do takowey licytacji w datach 10, 11 i 12 Augusta roku terażniejszego przeznaczył. — Aby przeto życzący Dóm takowy zadzierżawić, na wyrażone termina w Sądzie niniejszey Kommissyi w Mieście Wilnie w Domu Kardynalia posiedzenie swoje odbywającym; z dostatecznemi ewikcyami stawali, przez niniejsze wzywa, i że w Kancellaryi Sądu teyże Kommissyi warunki do Kontraktu posługiwać mające, w każdym czasie okazane będą zawiadamia. Datt 1832 r. julii 23 d.

Z polecenia Sądu Ludwik Czernichowski Sekretarz. (933)

1 Dla powszechney, a mianowicie interesowanych stron wiadomości, następne czyni się wyjaśnienie szczegółów Akt Trybunału byłego Litewskiego tyczących się: że też Akta, dziś należycie uporządkowane, w mieście Wilnie nad Bramą Zamkową mające lokacyą, nie tylko samego trybunału zawierają czynności, lecz obok nich znajdują się wszystkich naówczas najwyższych władz krajowych: i tak: Akta wieczyste, oraz dekretowe, składają się z kadencyów, Wileńskiej, Grodzieńskiej, Nowogródzkiej i po części Mińskiej, nadto Try-

bunału Dachownego, Compositi Judiciu i Kapiturowe po śmierci Króla lub w razie Interregnum, Assesoryi Litewskiej, Kommissyi Naywyższej Woyskowej Woysk Litewskich i Obojga Narodów, oraz Hetmańskie, Konfederacyi Targowickiej, Marszałkowskie przy Królu na Seymie, papiery obywatelskie i dalaze inne, które są ogólnem opisaniem objęte. W owych tedy Aktach, a mianowicie w wieczystych całej prowincyi Litewskiej, a nawet w części i Koronnych dóbr znajdują się rozgraniczenia, inwentarze, obwodnice, Podkomorskie wydziały, nadania i przywileje Królewskie, nie tylko na majątki, lecz i na wszelkie dystynkcyje, oraz urzędy posługujące; w Aktach zaś Kommissyi Woyskowej Litewskiej i Obojga Narodów, oraz Hetmańskich, wykazany jest stan służby woyskowej wszystkich tych osób, które do 1795 roku pełniły funkcyje Wojenne, z wykazaniem właściwego każdemu stopnia; w dekretach zaś zawierają się sprawy odeszłe, nie tylko o poszukiwanie majątków ziemnych i ruchomych, ale obok ich procedenoye i legitymacye Szlacheckich familij. (933)

1 Na dniu 21 bieżącego miesiąca o godzinie 11tey zrana, z domu należącego do Wileńskiego Gubernialnego Poczтового Kantoru, skradziona została srebrna cukiernica okrągłowata z zamkiem wewnętrznym wielkości na 1 funt cukru z srebrnemi do jejże szczypcami z literami u spodu A. F. S. i z nadpisem 1. wiska fabrykanta J. P. Jastrzębskiego, nadto mająca na wierzchu 4 listki z jagodą. Jeżeliby takowa cukiernica gdzie się mogła okazać, właściciel oney uprasza najpokorniey dostawić do Wileńskiego Gubernialnego Poczтового Kantoru, gdzie dla oddawcy będzie domierzona należyta wdzięczność lub też przyzwoita nagroda.

Полицмейстеръ Ожиговъ. (519).

2 Prowiantski Departament Wojennego Ministeryum ogłasza, iż na dostawę prowiantu i owsa dla zaopatrzenia w następującym 1833 roku osiedlonych w Chersońskiej i Ekaterynostawskiej Guberniach woysk i innych znajdujących się w okręgu tego osiedlenia, naznaczają się w Chersońskiej i Kijowskiej Skarbowych Izbach

Targi 11go i przetarg 15go stycznia 1833 roku.

Ilość prowiantu i owsa, i warunki, na mocy których powinna się odbywać ich dostawa, objawione będą przy targach.

Na wyżej wyrażone terminy wzywają się życzący z ewikcyami, postanowionemi ustawą Naywyżey utwierdzoną dnia 17 października 1830 roku.

Tym czasem uprzednio Prowiantski Departament obwieszcza, iż życzącym zostawia się do woli podjąć się dostawy w takiej ilości, w jakiej kto sam zechce i ubezpieczy akuratność oney prawnemi ewikcyami; że opłata pieniędzy, czynioną będzie akuratnie na terminach wedle umów bez najmniejszego zatrzymywania i zwłoki, i że w przyjmowaniu do-

stawowawych produktów, przestrzegana będzie najsurowszą sprawiedliwość i zgoda nie będą miały miejsca, nie tylko uoiisk, ale i najmniejsza próżna zwłoka.

Naczelnik oddziału Bielajew.

Naczelnik Stołu Nikonowicz. (922)

2. W Słuckim Opieki Ubogich Komitecie IMPERATORSKIEGO Cztekolubnego towarzystwa, znajdując się do przedania medale srebrne, wążące funtow 24, rzadkie i różney wielkości z wieku XVI, XVII i XVIII. Ktoby je żądał nabyć, może się udać osobiście lub przez pismo dla układu o cenę, adresując się do tego Komitetu. (920)

2. Od Rządu Pożyczkowego Banku Państwa ogłasza się, iż w nim przedawać się będzie oddany na ewikcyą majątek Kollegialnego Assessora Tadeusza Józefa syna i żony jego Elżbiety Jerzego córki Siemkowskich, położony w Mohilewskiej Gubernii Mścistawskiego powiatu we wsi *Kopciewce* 47, we wsiach: *Horodcu* 29, *Czeplajewce* 9, *Rudnie* 59 i *Piesocznie* 6, w ogóle 150 rewizyjnych męskiej płci dusz z ich żonami i dziećmi, oceniony w 10letniej proporcji roczney intraty 11,570 r. ze zdatną i niezdatną ziemią, i ze wszystkimi przynależnościami. Majątek ten sprzedaje się za niepłacenie liczącego się Bankowi długu za pożyczką PP. Siemkowskich 1813 roku czerwca 1 dnia na 12 lat asygn. 9,000 rubli. Dla czego naznaczone terminy do targow terażniejszego 1832 roku września 28 i 30 i października 3go dnia; życzący kupić ten majątek, mają przybyć do Rządu Pożyczkowego Banku Państwa w czasie posiedzeń i przed naznaczonymi terminami, i widzieć w nim przedawanego majątku, inwentarz i umowę.

Zarządzający Kancellaryą Jakób Fedorowski. (918)

2. W Izbie Skarbowey Wołyńskiej znajduje się w gotowiznie kapitałów Edukacyynych, przeznaczonych do pożyczania na ustanowione prawami procenta: *Pojezuckich* trzydzieści trzy tysiące dwieście trzydzieści siedm rubli, *dzięwiedziest* trzy kopieyki srebrem. *Złotem* sześćset dwadzieścia czerwonych złotych, i *assygnatami* ośm tysięcy rubli — Nadto sum m *Pogalicyskich* siedm tysięcy dwieście sześćdziesiąt cztery rubli, *ośmdziesiąt pięć* kopiejek srebrem — i stosownie do polecenia P. Ministra Narodowego Oświecenia, taż Izba wzywa życzących sobie wziąć na pożyczkę wyżej wyrażone summy na ewikcyą prawnie do-

Rada Mieyska Wileńska ma honor niniejszém uwiadomić, że tuteysi Wexlarze od 22 ter. Julii po 1 następującego Augusta Kurs monet następnych pokazali takowy: za dukat nowy daią r. 10 k. 60, a sami przedaia po rub. 10 k. 90; za dukat stary daią rubli 10 k. 40, a sami przedaia po rubli 10 kop. 65, za imperyat daią rub. 39 k. 65, a sami przedaia po r. 39 k. 95; za pół imperyatu daią rub. 19 k. 82½, a sami przedaia po rubli 19 kop. 97½, za rubel srebrny całkowy daią rubli 3 kop. 64; a sami przedaia po rub. 3 kop. 69 i za rubel srebrny drobną monetą daią po rubli trzy kop. 75 assygnacyami.

Градскій Голова Новацкій.

Письмоводитель Поздєвичъ.

Drukarnia A. Marcinowskiego.
WOLNO DRUKOWAĆ. 25 Lipca 1832 roku.

Michał Oczapowski CENZOR.

stateczną, ażeby do tej Izby z należytymi dowodami ewikcyi przybywać raczyli. (913)

2. Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu, Na skutek przedpisania Zarządzającego Gubernią P. Radzcy Stanu i Kawalera Doppelmajra, dla odbycia w Wileńskiej Skarbowey Izbie targow na oddanie reparacyi Szawelskiego turemnego zamku, za wyliczoną podług śmiety sumę 4,442 rubli 90 kopiejek assygnacyami, naznaczony termin 1 następnego miesiąca sierpnia, i we trzy dni po nim przetarg; a zatém życzący podjąć się takowey reparacyi, mają przybyć w oznaczonych terminach do Izby Skarbowey z pewnemi ewikcyami, gdzie im objawione będą śmieta i kondycye. Julii 20 dnia 1832 roku.

Assessor Józef Szulc.

Sekretarz Jamont.

Za Naczelnika Stołu Jan Mickiewicz. (919)

3. Rada Mieyska Wileńska ogłasza: iż w Izbie oney na Ratuszu dnia 28 terażniejszego miesiąca julii i 1go następnego miesiąca augusta odbywać się będzie licytacya, i przetarg na dostarczenie szkła, knetu i oleju do latarni Mieyskich; a zatém mogący dostarczyć takowe artykuła, raczą stawić się do targu w terminach oznaczonych. Datt. dnia 18 julii 1832 roku.

Onufry Nowacki P. R. M. W.

Pismowodea Marcin Pożlewicz. (909)

3. Magistrat Miasta Wilna wyrokiem akcessoryynym dnia 11 terażniejszego miesiąca julii w sprawie konkursowey zmarłych Wileńskich obywateli Leykow zakroczonym, w celu przyspieszenia stronom satysfakcyi, zamierzył tę sprawę do kontynuacyi dnia 27 bieżącego miesiąca julii przywołać, a dnia 26 augusta terażniejszego roku nieodmiennie wziąć w namowę; o takowém więc postanowieniu intereso- wane strony zawiadamiając, że na wszystkich niestawiających wiekniusta zapisana zostanie amiasa ostrzeza. Roku 1832 julii 16 dnia.

Adam Goławski P. Burmistrz.

Regent Michał Ostrowski. (902)

3 Ponieważ stosownie do dokumentu ugodliwego d. 7 julii 1832 r. w Magistracie Wileń. przyznanego Star. Bendett Abrahamowicz Kiwes za należność z niżej podpisanym ugodę zawarł, i zeskutków tej ugody satysfakcyą z jego funduszow ma mieć następować, przeto awizacyą w Kurjerze Litewskim przezemnie dnia 27 czerwca tego roku i następnie przy Numerach 77 i 79 zamieszczoną skutkiem dokumentu powyższego ugodliwego cofam, kasuję i za nie była ogłaszam.

Adam Szybakowski.

Полицмейстеръ Ожиговъ. (899)